

Kniha Daniel – číslo dvanásť

Temnota

Jeff Pippenger

2023-12-07

Slovo alebo výraz, ktorý je v inšpirovanom slove zdvojený, je symbolom posolstva druhého anjela.

A v druhom roku kraľovania Nebukadnesara sa Nebukadnesarovi snívali sny, pre ktoré sa jeho duch znepokojil a spánok ho opustil. Vtedy kráľ rozkázal zavolať mudrcov, hvezdárov, čarodejníkov a Chaldejcov, aby kráľovi oznámili jeho sny. A tak prišli a postavili sa pred kráľa. A kráľ im povedal: Mal som sen, a môj duch sa znepokojil túžbou poznať ten sen. Daniel 2:1–3.

V „temnote“ noci sa Nabuchodonozorovi snívalo o soche, ale nedokázal si sen vybaviť. V nočnom sne sa mu snívalo o soche, no sen o soche bol pre jeho chápanie taký temný, ako bola noc, keď sa mu ten sen sníval.

Vtedy prehovorili Chaldejci ku kráľovi po aramejsky: Ó, kráľ, ži naveky! Oznám svojim služobníkom sen a my podáme jeho výklad. Kráľ odpovedal a riekol Chaldejcom: Vec sa mi vytratila; ak mi neoznámite sen i jeho výklad, budete rozsekaní na kusy a vaše domy budú obrátené na smetisko. Ale ak oznámite sen i jeho výklad, dostanete odo mňa dary a odmeny i veľkú česť; preto mi oznámte sen i jeho výklad. Daniel 2,4–7.

Skúška Nabuchodonozorovho sna o soche bola skúškou určenou na to, aby odhalila, kto je schopný podať správny prorocký opis sochy zahalenej tmou spolu s výkladom obsahu sna. Posolstvo druhého anjela, ktoré sa v milleritickej histórii spojilo s posolstvom Polnočného volania, bolo predobrazené Eliášom pri zápase na vrchu Karmel. Aj ono bolo skúškou, ktorá mala zjaviť nielen to, kto je pravý Boh, ale aj to, kto je pravý prorok. William Miller, o ktorom sestra Whiteová výslovne hovorí, že bol predobrazený Eliášom, predstavoval Eliáša na Karmeli. Napriek tomu nešlo ani tak o to, že by bol predstavovaný William Miller, ako skôr o pravidlá prorockého výkladu, ktoré bol vedený pochopiť. Na vrchu Karmel sa ukázalo, že proroci mužského boha Bála a proroci ženského božstva Aštarot sú falošní proroci. V dejinách milleritov sa ukázalo, že protestantské cirkvi sú falošnými prorokmi, ako to bolo predobrazené vrchom Karmel.

Keď protestantské cirkvi prejavili svoje odmietnutie pravidiel prorockého výkladu Williama Millera, stali sa dcérami Ríma. V prorockom zmysle je dcéra obrazom svojej matky. Skúška, v ktorej protestanti v dejinách milleritského hnutia zlyhali, bola skúškou, ktorá označila a vytvorila obraz (dcéru) šelmy. Práve tam sa roh pravého protestantizmu prejavil v protiklade k rohu odpadlíckeho protestantizmu. Nabuchodonozor požadoval výklad, a tým sa v rámci prozreteľnosti podieľal na vyvolaní prejavu falošných i pravých prorokov.

Odpovedali znova a povedali: Nech kráľ oznámi sen svojim služobníkom, a my vyložíme jeho význam. Kráľ odpovedal a riekol: S istotou viem, že chcete získať čas, lebo vidíte, že sa mi tá vec vytratila. Ak mi však sen neoznámite, platí pre vás iba jedno nariadenie; lebo ste sa

pripravili hovoriť predou mnou lživé a skazené slová, až kým sa nezmení čas. Preto mi povedzte ten sen, a budem vedieť, že mi môžete podať jeho výklad. Daniel 2:7–9.

Na záver skúšobných období bolo rozlíšenie, ktoré sa prejavilo na vrchu Karmel a 22. októbra 1844, znázornené aj v druhej kapitole Daniela. V troch prorockých zobrazeniach vrchu Karmel, milleritských dejín a Nabuchodonozorovho sna o soche sa dôraz kladie na správny prorocký výklad, ako ho predstavujú Eliáš, Miller a Daniel. Výklad sna je posolstvom, ktoré je odpečatené v dejinách, kde sa zjavujú dve triedy prorokov.

Chaldejci odpovedali pred kráľom a riekli: Niet človeka na zemi, ktorý by mohol kráľovi oznámiť tú vec; preto ani nijaký kráľ, pán ani vládca nežiada také veci od nijakého čarodejníka, hvezdára ani Chaldejca. A to, čo kráľ žiada, je neobyčajná vec, a niet iného, kto by to mohol oznámiť pred kráľom, okrem bohov, ktorých príbytok nie je s telom. Pre túto príčinu sa kráľ rozhneval a veľmi sa rozzúrila a rozkázal zahubiť všetkých múdrych mužov Babylona. Daniel 2:10–12.

Na vrchu Karmel Eliáš navrhol skúšku a skúška, ktorú navrhol, mala nielen zjaviť, kto je pravý Boh, ale aj kto je pravý prorok. V druhej kapitole Daniela sú to Chaldejci, ktorí určujú skúšku, čo zjaviła rozdiel medzi pravým a falošným. Vysvetľujú, že výklad, ktorý Nebúkadnecar hľadá, môže byť určený iba Bohom, a nie ľuďmi. Sťažovali sa tiež, že vzťah medzi Nebúkadnecarom a jeho náboženskými mudrcmi bol nesprávnym vzťahom, keď hovoria, že „to, čo kráľ žiada, je zriedkavá vec“. Želajú si, aby sa kráľ, predstavujúci štát, nedostal do náboženskej sféry, v ktorej sa pokladali za autority. Neprotetujú proti zásadám spojenia cirkvi a štátu; protestujú proti tomu, že Nebúkadnecar, predstavujúci štát, požaduje, aby mal kontrolu nad cirkvou. So vzťahom cirkvi a štátu by boli spokojní, keby náboženský vodcovia vládli nad štátom. Skúška obrazu šelmy je miestom, kde rozhodujeme o svojom večnom osude — podobne ako Nebúkadnecarov sen o soche — je to skúška života a smrti.

A vyšiel rozkaz, aby boli mudrci pobití; a hľadali Daniela i jeho druhov, aby ich pobili. Vtedy Daniel odpovedal Ariochovi, veliteľovi kráľovej stráže, ktorý vyšiel pobit' babylonských mudrcov, radou a múdrosťou. Odpovedal a povedal Ariochovi, kráľovmu veliteľovi: Prečo je ten rozkaz od kráľa taký náhly? Vtedy Arioch oboznámil Daniela s vecou. Daniel 2:13–15.

Keď je Daniel osvietený porozumením okolnostiam života a smrti sna o dovtedy neznámom obraze, predstavuje osvietenie sto štyridsaťštyri tisíc k skutočnosti, že sa nachádzajú v dejinách druhej a viditeľnej skúšky trojstupňového procesu skúšania. Daniel však nepredstavuje iba tých, ktorí sa rozhodli jesť správnu stravu, a preto prešli prvou skúškou, ale predstavuje aj ľudského zástupcu, ktorému Boh dal osobitný vhlad do biblického proroctva.

A týmto štyrom mládencom dal Boh znalosť a zručnosť vo všetkom učení a múdrosti; a Daniel mal porozumenie vo všetkých videniach a snoch. Daniel 1,17.

Hoci všetci štyria verní Hebreji obstáli v skúške stravy, Daniel bol vybraný ako posol videní a snov. Daniel predstavuje prorockého posla, ako ho predstavujú Eliáš, Ján Krstiteľ, Ján Zjavovateľ, William Miller a Future for America. Prorocký posol nikdy nie je oddelený od prorockej skúšky.

V Kristovej dobe tí, ktorí odmietli Jánovo svedectvo, nemohli mať úžitok z Ježiša. V dejinách milleritského hnutia tí, ktorí odmietli prvé posolstvo (predstavované Williamom Millerom), nemohli mať úžitok z druhého posolstva. V oboch dejinách verní nerozpoznali, kam skúšobný proces smeruje. Učeníci odmietali vidieť kríž, hoci im bolo jasne povedané, že k tomu má dôjsť. Milleriti nedokázali vidieť veľké sklamanie. Daniel, keď sa od Ariocha dozvedel o okolnostiach života a smrti spojených s Nabuchodonozorovým snom o soche, nevedel, aký je obsah sna ani kam skúška so sochou smeruje. Všetko, čo vedel, bolo, že ide o situáciu života a smrti. Daniel preto potreboval čas, aby porozumel výkladu.

Potom Daniel vošiel dnu a požiadal kráľa, aby mu dal čas, a že kráľovi oznámi výklad. Daniel 2:16.

Daniel prejavil vieru v strave (metodológii), ktorú sa rozhodol prijímať pri prvej skúške. Preto mu bol daný čas, ako aj učeníkom v Kristovom čase. Čas, ktorý bol daný učeníkom, bol časovým obdobím Kristovej smrti, pochovania, vzkriesenia a jeho počiatočného nanebovstúpenia, predtým než sa stretol s učeníkmi na ceste do Emauz, a potom znovu vo vrchnej sieni. Potom na konci toho času vdýchol do nich Ducha Svätého.

A keď to povedal, dýchol na nich a povedal im: Prijmite Ducha Svätého. Ján 20,22.

Ezechiel prorokoval a suché kosti sa spojili. Potom Ezechiel znova prorokoval a na novo utvorené telá bol vdýchnutý Duch Svätý, a postavili sa ako mocné vojsko. Keď Kristus vdýchol na učeníkov, otvoril ich chápavosť.

Vtedy im otvoril myseľ, aby porozumeli Písmam. Lukáš 24:25.

Všetci proroci hovoria o konci sveta a Daniel nie je výnimkou. Čas, o ktorý žiadal, bol časovým obdobím, aby mohol prijať osvetlenie. Doba čakania pre milleritov trvala od prvého sklamania až dovtedy, keď rozpoznali, že sa nachádzajú v čase meškania v súvislosti s proroctvami Matúša, dvadsiatej piatej kapitoly, a Habakuka, druhej kapitoly. Dejiny času meškania v milleritských dejinách sa naplnili v čase posolstva druhého anjela. Druhá kapitola Daniela predstavuje tie isté dejiny, a tak sa jeho žiadosť o čas prorocky zhoduje s časom meškania milleritov. Preto Danielova žiadosť o čas a čas meškania milleritov predstavujú čas meškania sto štyridsaťštyritisíc, ktorý sa začal 18. júla 2020.

Danielova prosba o čas, aby porozumel Nebukadnesarovmu snu o soche, je v jedenástej kapitole Zjavenia znázornená ako tri a pol dňa, počas ktorých ležia dvaja svedkovia mŕtvi na ulici. V dejinách týchto troch a pol dňa v Zjavení jedenásť, tých troch a pol dňa, ktoré symbolicky predstavujú prorockú púšť, zaznieva hlas, ktorý volá. Ľudský hlas, ktorý Tešiteľ používa na prebudenie a oživenie mŕtvych suchých kostí, je znázornený Danielom, ktorému je dané prorocké zjavenie o tom, aký bol ten sen a čo predstavoval. Hlas volajúceho na púšti dostal prorocké porozumenie snov a videní, ako je to znázornené Danielom. Hlas volá, čím sa označuje, že mu bolo dané posolstvo Polnočného volania, a toto volanie je dané o polnoci, ktorá predstavuje tmu.

V najhlbšej temnote o polnoci bol hlasu (Danielovi) daný rozum pre posolstvo zahalené tmou. Príkaz daný hlasu (Ezechielovi) znie prorokovať mŕtvym suchým kostiam. Keď tak činí, Tešiteľ je

vdýchnutý na mŕtvych na ulici a oni „ožívajú“. Toto oživenie sa však uskutočňuje iba prostredníctvom modlitby. Modlitba je medzníkom v dejinách oživenia mŕtvych suchých kostí, ktoré sú pobité na ulici. Daniel prorocky predstavuje tento medzník práve na príslušnom mieste, kde je tento medzník označený.

„Oživenie pravej zbožnosti medzi nami je najväčšou a najnaliehavejšou zo všetkých našich potrieb. Usilovať sa o to by malo byť našou prvou úlohou. Musí sa vynaložiť úprimné úsilie na získanie Pánovho požehnania, nie preto, že Boh by nebol ochotný udeliť nám svoje požehnanie, ale preto, že my nie sme pripravení ho prijať. Náš nebeský Otec je ochotnejší dať svojho Svätého Ducha tým, ktorí Ho prosia, než sú pozemskí rodičia dávať dobré dary svojim deťom. No je našou úlohou, skrze vyznanie, pokorenie, pokánie a vrúcnu modlitbu, splniť podmienky, za ktorých nám Boh zaslúbil udeliť svoje požehnanie. Oživenie možno očakávať iba ako odpoveď na modlitbu. Kým je ľud taký zbavený Božieho Svätého Ducha, nemôže oceniť zvestovanie Slova; ale keď sa moc Ducha dotkne jeho srdca, potom prednesené kázne nebudú bez účinku. Tí, ktorí sa zúčastnia našich zhromaždení, vedení učením Božieho slova, so zjavovaním sa Jeho Ducha a pri uplatňovaní zdravej rozvahy, získajú vzácnu skúsenosť a po návrate domov budú pripravení uplatňovať blahodarný vplyv.“

„Starí nositelia zástavy vedeli, čo znamená zápasť s Bohom v modlitbe a tešiť sa z vylitia Jeho Ducha. Tí však odchádzajú zo scény činnosti; a kto prichádza, aby zaujal ich miesto? Ako je to s nastupujúcou generáciou? Sú obrátení k Bohu? Sme prebudení pre dielo, ktoré prebieha v nebeskej svätyni, alebo čakáme, že na cirkev príde nejaká mocná sila, ktorá nás prebudí? Dúfame, že uvidíme oživenú celú cirkev? Ten čas nikdy nepríde.“

„V cirkvi sú ľudia, ktorí nie sú obrátení a ktorí sa nespoja v úprimnej, účinnej modlitbe. Do diela musíme vstúpiť každý jednotlivo. Musíme sa viac modliť a menej hovoriť. Nepravosť sa rozmohla a ľud musí byť poučený, aby sa neuspokojil s formou pobožnosti bez ducha a moci. Ak budeme usilovne skúmať svoje vlastné srdcia, odstraňovať svoje hriechy a naprávať svoje zlé sklony, naše duše sa nebudú povyšovať k márnosti; budeme nedôverovať sami sebe a budeme mať trvalé vedomie, že naša dostatočnosť je z Boha.“ Selected Messages, kniha 1, 121, 122.

Na základe viery v pokrm, ktorý si Daniel zvolil jesť, bol potom uvedený do procesu vizuálnej skúšky, ktorý od neho vyžadoval, aby použil metodológiu znázornenú jeho stravou: najprv sľúbiť, že jeho Boh sen určí a vyloží, a potom ten sen predložiť kráľovi. Mal správny pokrm, čiže správnu metodológiu, a následne mal viditeľne prejavíť svoju vieru tým, že predloží posolstvo Nabuchodonozorovho sna o soche, ktorý bol v úplnej „temnote“. Jeho ďalší čin bol viditeľným prejavom jeho viery, lebo vtedy uplatnil božský vzorec pre Boží ľud, keď sa ocitne v temnote.

„Temnota zlého obklopuje tých, ktorí zanedbávajú modlitbu. Šepkané pokušenia nepriateľa ich zvädzajú k hriechu; a je to všetko preto, že nevyužívajú výsady, ktoré im Boh dal v božsky ustanovenej modlitbe. Prečo by synovia a dcéry Božie mali váhať modliť sa, keď modlitba je kľúčom v ruke viery na odomknutie nebeskej pokladnice, kde sú uložené bezhraničné zdroje Všemohúcnosti? Bez neustálej modlitby a bdelého stráženia sme v nebezpečenstve, že sa staneme nedbalými a odchýlime sa od pravej cesty. Protivník sa neustále usiluje zatarasiť cestu

k stolecu milosti, aby sme vrúcnu prosbou a vierou nezískali milosť a moc odolávať pokušeniu.“ Cesta ku Kristovi, 94.

Pod tiažou temnoty obsahu Nebukadnesarovho nočného sna sa Daniel spolu so svojimi tromi druhmi zjednotil v modlitbe.

Potom Daniel odišiel do svojho domu a oznámil tú vec Chananjovi, Mišaelovi a Azariášovi, svojim druhom, aby vyprosovali milosrdenstvo od Boha nebies ohľadom tohto tajomstva, aby Daniel a jeho druhovia nezahynuli s ostatnými múdrymi mužmi Babylonu. Vtedy bolo toto tajomstvo zjavené Danielovi v nočnom videní. Nato Daniel dobrorečil Bohu nebies. Daniel prehovoril a riekol: Nech je požehnané meno Božie od vekov až naveky, lebo múdrosť a moc sú jeho. On mení časy i obdobia; zosadzuje kráľov a ustanovuje kráľov; dáva múdrosť múdrym a poznanie tým, ktorí majú rozumnosť. On zjavuje hlboké a skryté veci; vie, čo je vo tme, a svetlo prebýva s ním. Ďakujem ti a chválím ťa, ó, Bože svojich otcov, že si mi dal múdrosť a moc a teraz si mi oznámil to, o čo sme ťa prosili, lebo si nám teraz oznámil kráľovu vec. Daniel 2:17–23.

Daniel bol potom odmenený Tým, ktorý „vie, čo je v tme“. Hnutie za nedeľné zákonodarstvo prebieha v temnote a od tých, ktorí sa hlásia k tomu, že prijímajú božský pokrm, sa vyžaduje, aby rozpoznali vytváranie obrazu šelmy, ktorý pripravuje náboženskú a politickú platformu na presadenie znamenia pápežskej autority.

Druhá kapitola knihy Daniel neidentifikuje iba dejiny druhého anjela v milleritskej histórii, ale ešte priamejšie znázorňuje dejiny druhého anjela v hnutí tretieho anjela. Pri skúške Nebukadnesarovho sna o soche je predstavená skúška obrazu šelmy. Prorocké kroky prebúdzania Božieho ľudu k okolnostiam života a smrti v súvislosti s blížiacim sa nedeľným zákonom sú veľmi konkrétne označené v knihách Daniel a Zjavenie.

Daniel predstavuje posla dejín, v ktorých vychádza posolstvo sna o soche, posolstvo života a smrti. Stojí na pokrme, ktorému porozumel, a vierou vyhlasuje, že Boh môže zjaviť videnie, no žiada čas. Tým časom je čas meškania. Na záver času meškania dostáva poznanie toho, čo bolo v Nebukadnesarovom temnom sne, ale nielen to. Nielenže prijíma porozumenie sna o soche, ktorý je predobrazom obrazu šelmy a s ním súvisiacej skúšky, ale na konci času meškania aj chváli Boha za to, že Boh „dáva múdrosť múdrym a znalosť tým, ktorí majú porozumenie; zjavuje hlboké a skryté veci; vie, čo je v temnote, a svetlo prebýva s ním.“

Daniel tu uvádza svoju chválu do súvislosti s tým, že nastalo „rozmnoženie poznania“, lebo ten, ktorý v dvanástej kapitole označuje, že „múdri“ porozumejú „rozmnoženiu poznania“, zároveň chváli Boha za to, že dal „múdrosť“ a „poznanie“ „múdrym“. Priamo tým odkazuje na múdre panny a spája svoj čas s časom meškania. Znázornenie nachádzajúce sa v druhej kapitole umiestňuje priamo do dokonalého naplnenia času meškania z Matúša dvadsaťpäť v hnutí tretieho anjela. Ešte významnejšia je skutočnosť, že kniha Zjavenia označuje, že tesne pred uzavretím doby milosti bolo Jánovi povedané, aby nezapečatil slová prorociev kníh Daniela a Zjavenia, lebo sú tou istou knihou.

A hovorí mi: Nezapečatuj slová proroctva tejto knihy, lebo čas je blízko. Kto pácha nepravosť, nech pácha nepravosť ešte; a kto je poškvŕnený, nech sa poškvŕňuje ešte; a kto je spravodlivý, nech koná spravodlivo ešte; a kto je svätý, nech sa posväčuje ešte. Zjavenie 22,10.11.

Čas, keď majú byť proroctvá Daniela a Zjavenia odpečatené, je časom meškania v podobenstve o desiatich pannách, a tento čas je predstavený Danielovou žiadosťou o čas. Po jeho žiadosti o čas nasledovala modlitba, ktorá sa musí uskutočniť vopred pred vzkriesením mŕtvych suchých kostí. V časovom období, keď bol zjavený nárast poznania a porozumenie obrazu sna, ktorý je zahalený tmou, Boh pre Daniela urobil ešte niečo iné. „On zjavuje hlboké a skryté veci.“ Tou skrytou vecou v dejinách Polnočného volania je proroctvo v Zjavení, ktoré je odpečatené tesne pred uzavretím doby milosti. Tá „hlboká a skrytá“ vec je „pravda“.

Pravda sa stáva prorockým kľúčom, ktorý je otvorený poslovi predstavenému Danielom a umožňuje rozpoznať skryté dejiny „siedmich hromov“. Skryté dejiny sú dejinami troch medzníkov. Prvý je sklamaním a posledný je sklamaním, ako je to znázornené v dejinách mileritov. Hebrejské slovo, ktoré sa prekladá ako „pravda“, vytvoril „Podivuhodný Lingvista“ spojením prvého, trinásteho a posledného písmena hebrejskej abecedy. Ježiš je prvý i posledný a On je „pravda“. Štruktúra slova, ktoré vytvoril „Podivuhodný Lingvista“, označuje tri prorocké medzníky, ktoré sú skrytými dejinami „siedmich hromov“, ktoré mali zostať zapečatené, až kým Daniel nepožiadala o „čas“ a neodišiel sa modliť.

Sklamanie z 18. júla 2020 bolo prvým medzníkom a znázorňuje sklamanie spojené s posledným z troch medzníkov, ktorým je nedeľný zákon. Prostredný znak, trinásť písmeno, je symbolom vzbury a je symbolom prostredného medzníka skrytých dejín siedmich hromov. Vzburu predstavujú nerozumné panny pri Polnočnom volaní, lebo Polnočné volanie je prostredným medzníkom trojstupňových dejín 18. júla 2020, Polnočného volania a čoskoro prichádzajúceho nedeľného zákona. Hneď ako nastane polnoc, čas vstupuje do trinásť hodiny, kde sa viditeľný prejav nerozumných panien ukazuje v tom, že si uvedomujú, že nemajú zlatý olej.

V symbolickej „púšti“ „troch a pol dňa“ zo zjavenia v jedenástej kapitole je Boží ľud predstavený ako ten, ktorý sa nachádza v symbolických dejinách kľatby „sedemkrát“. Na konci tohto obdobia majú rozpoznať, že boli rozptýlení, že zhrešili, že ich otcovia zhrešili, že kráčali v protivenstve voči Bohu a že Boh kráčal v protivenstve voči nim. Toto rozpoznanie ich má viesť k tomu, aby sa modlili modlitbu z dvadsiatej šiestej kapitoly Levitika. Toto rozpoznanie, že sa musia modliť modlitbu z dvadsiatej šiestej kapitoly Levitika, sa prorocky zhoduje s Danielovou modlitbou z druhej kapitoly knihy Daniel a je znázornené Danielovou modlitbou v deviatej kapitole. Dôvod, prečo sa Daniel v deviatej kapitole modlil modlitbu z dvadsiatej šiestej kapitoly Levitika, spočíval v jeho rozpoznaní, že sa nachádza na konci sedemdesiatich rokov Jeremiášovho proroctva o zajatí Božieho ľudu.

Tých istých sedemdesiat rokov predstavuje dejiny zapečatovania Božieho ľudu. Tých sedemdesiat rokov predstavuje očisťovanie v tretej kapitole Malachiáša a dve Kristove očistenia chrámu. Predstavujú dejiny skúšky obrazu šelmy. Tieto dejiny sa začali 11. septembra 2001 a končia sa čoskoro prichádzajúcim nedeľným zákonom. Na konci toho symbolického sedemdesiatročného

obdobia Daniel hľadá „čas meškania“, aby sa mohol modliť. Na jeho modlitbu bolo odpovedané, keď mu bolo zjavené posledné tajomstvo prorocstva. Toto zjavenie prišlo, zatiaľ čo Boží pravý protestantský ľud bol ešte v „púšti“ v čase rozptýlenia po 18. júli 2020. V tom čase bola „pravda“ zjavená „hlasu volajúcemu na púšti“.

V nasledujúcom článku budeme pokračovať druhou kapitolou knihy Daniel.

A vzplanul hnev Hospodinov proti tejto krajine, aby na ňu uviedol všetky kliatby, ktoré sú napísané v tejto knihe. A Hospodin ich vyvrátil z ich krajiny v hneve, v prchlivosti a vo veľkom rozhorčení a vyvrhol ich do inej krajiny, ako je tomu dodnes. Skryté veci patria Hospodinovi, nášmu Bohu; ale zjavené patria nám a našim synom naveky, aby sme činili všetky slová tohto zákona. Deuteronomium 29:27–29.